

Éljen a Román Kommunista Párt —

társadalmunk politikai vezetőereje!

VILÁG PROLETARIAT, EGYESÜLTEK!

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8126. szám Szombat, 1971. május 8. 6 oldal, 30 bani

„Mindaz, amit Románia történetének e rövid, de gazdag időszakában megvalósítottunk, az egész nép, az összes városi és falusi — román, magyar, német, szerb és más nemzetiségű — dolgozók hősie munkájának, óriási alkotó erejének gyümölcse.”

Ünnepi gyűlés a fővárosban a Román Kommunista Párt megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

NICOLAE CEAUȘESCU ELVTÁRS ELŐADÓI BESZÉDE

Péntek délelőtt ünnepi gyűlés volt a Köztársasági Palota termében a hazai munkásmozgalom, a román nép története korszakalkotó eseményének — a Román Kommunista Párt megalakulásának — 50. évfordulója alkalmából.

A hatalmas terem ünnepi köntösbe öltözött. A színpad háttérét a párt és az ország óriási zászlói, a Román Kommunista Párt címere, az 50-es jubileumi évszám és az 1921–1971 jubileumi dátum díszíti.

Tíz órakor viharos taps és eljénzés közölte a terembe lépő párt- és államvezetőket. Az elnökségben helyet foglalnak a következő elvtársak: Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaruș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănilache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Fazekas János, Petre Lupu, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vilcu, Ștefan Voitec, Ioșif Banc, Constantin Băbălău, Petre Blajovici, Miron Constantinescu, Mihai Dălea, Miu Dobrescu, Aurel Duca, Ghe. Mihály, Ion Iliescu, Ion Ioniță, Királyi Károly, Vasile Patilă, Ion Stănescu, Mihai Telescu, Ioșif Uglar, Richard Winter, valamint a párt megalakításának résztvevői és más munkásmozgalmi veteránok — Gheorghe Cristescu, a Román Kommunista Párt első főtitkára, Constantin Pirvulescu, Chivu Stoica, Mihail Ciuceanu, Ion Niculi, Alexandru Sencovici, Gheorghe Vasilichi, Petre Constantinescu-Iași, Vanda Nicolăscu, Constantin Tulescu, Constanța Crăciun, Vasile Bigu, Victor Brătăleanu, Ion Popescu-Puturi, Săndă Răngeț, Anton Breitenhofer, Bányai László, Csögör Lajos, Meliusz József, Gheorghe Petrescu, Gheorghe Rusu, Mihai Roșianu és Vida Géza, ipari és mezőgazdasági életjáró dolgozók — a Szocialista Munka Hősei —, társadalmi szervezetek vezetői, tábormunkások, tudományos, művészeti és kulturális dolgozók.

A teremben vannak az RKP KB, az Allamtanács és a kormány, a Szocialista Egységfront Országos Tanácsa tagjai, párt- és állami aktivisták, az ország összes megyéjéből érkezett számos illegálisbeli párttag, az RKP megyei bizottságainak első titkárai, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői a termelésben eljárázó munkások és parasztok, fegyveres erőknek több katonája, tudósok, művészek.

Az ünnepi gyűlésen jelenlévő több ezer ember magának a párt történetének szimbolikus képét alkotta. Az RKP első alakuló kongresszusának résztvevői, a régi harcosok mellett, akik az illegális sulyos éveiben a párt soraiban

Tisztelt elvtársak és barátaink! Ma ünnepeljük a Román Kommunista Párt megalakulásának, ennek a népünk életében történelmi jelentőségű, korszakalkotó eseménynek az 50. évfordulóját. Engedjék meg, hogy ebből az ünnepélyes alkalomból tolmácsoljam önöknek, az összes kommunisztáknak, egész népünknek a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Allamtanácsa és kormánya legmélyebb jókívánságait és szíves üdvözlését. (Erős, hosszas taps).

Ez az évforduló alkalmat nyújt arra, hogy visszapiantsunk a párt által megtett utra, azokra a harcokra, amelyek a munkásmozgály, hazánk összes dolgozóit folytatták a társadalmi és nemzeti igazságért és szabadságért, a burzsoázia-földesuri rendszer megdöntéséért, a politikai hatalom kivívásáért és a szocializmus sikeres felépítéséért Romániában. A megtett ut nem volt sima: sok nehézséget kellett legyőzni, nagy akadályokat kellett leküzdeni — de sem a vadállati terror, sem a börtönök, sem pedig a halál nem tudta letéríteni a kommunisztákat utjukról. A kommuniszták mindig magára emelték a társadalmi és

nemzeti küzdelem zászlaját, a munkásmozgály, egész dolgozó népünk biztoskezü szervezőiként és vezetőiként munkálkodtak. (Erős, hosszas taps). Harcukban a kommuniszták állandóan a mindent legyőző marxista-leninista tanításba vetett töretlen hit, a nemzeti szabadságra és társadalmi igazságra irányuló népi törekvések iránti határtalan odaadás lelkesítette. (Elnék taps).

E gyűlésen jelen vannak veteránok, akik részt vettek a párt megalakításában, az illegális éveknek sok aktivistája, aki határtalan odaadással teljesítette a párttól kapott feladatokat, s kivette részét a pártunk és népünk összes nagy sikereiből. A párt igen nagyra értékeli az illegális éveinek aktivistáit. A Központi Bizottság nevében meleg jókívánságokat és kommunista köszönetünket tolmácsolom valamennyiüknek! (Hosszas taps).

Sokan azok közül, akik 1921-ben részt vettek a párt megalakításában és soraiban aktívtak, nincsenek már közöttünk. A mély tiszteletadás jeleül adozunk emléküknél egy percre csenddel. (A hallgatóság pár pillanatra feláll, kegyelettel adozik az elhunytak emlékének).

1888-ban Engels Ion Nádejde szocialista harcoshoz intézett levelében kifejezte nagy meglegedését afölött, hogy a romániai szocialisták programjukban a marxista elmélet alapelveit alkalmazzák.

„Az első imperialista világháborút megelőző években, valamint a háború idején a munkás- és szocialista mozgalom határozottan felépített a háború ellen, részt vett a háborúellenes nemzetközi

megteremtésére való áttérés korszakát.

Ilyen belső és külső körülmények között a romániai munkásmozgály és más társadalmi erők elszántan harcba kelttek a társadalmi és nemzeti elnyomás ellen. Az 1918–1919-es sztrájkok, az 1920-as általános sztrájk a forradalmi lendület növekedéséről és arról tanuskodik, hogy a munkásmozgály egyre erőteljesebben érvényesül a román társadalom leghaladóbb társadalmi erejeként.

A belföldi és a nemzetközi helyzet, az akkori évek osztályharcai meggyorsították annak a szükségességnek a kikristályosodását, hogy olyan új típusú forradalmi párt alakuljon meg, amely vezetni tudja a munkásmozgályt és a többi haladó társadalmi erőt a demokratikus jogok és szabadságjogaik megvédéséért, a mélyreható társadalmi átalakulásokért vívott harcban. A szocialista párt soraiban egyre erőteljesebben hallattak szavakat azok az erők, amelyek állást foglaltak egy marxista-leninista ideológiára támaszkodó forradalmi párt mellett. 1921. május 8-án a szocialista párt kongresszusa nagy szavazattöbbséggel elhatározta, hogy a párt átalakul Romániai Kommunista Párttá. (Erős, hosszas ismétlődő taps). Ugy hiszem, egyetértetek azzal, hogy köszöntsük az ünnepi gyűlésünkön részt vevő Gheorghe Cristescu elvtársat, aki a Romániai Kommunista Párt első főtitkára volt. (Erős taps). A kommunista párt megalakulása a forradalmi erők és a marxizmus-leninizmus diadalát jelentette országunk munkásmozgalmában: ettől a pillanattól kezdve a romániai forradalmi mozgalom fejlődésének újabb, magasabb szakaszába lépett.

A reakciós körök már a párt első kongresszusa idején kegyetlenül üldözték a kommunisztákat. Három évi legális tevékenység után a pártot törvényen kívül helyezte a burzsoázia-földesuri kormány. A kommuniszták két évtizeden át kénytelenek voltak az illegális nehéz körülményei között tevékenykedni, szembeszállni a burzsoázia-földesuri rendszer megtörő intézkedéseivel.

Ebben az egész időszakban a párt volt a dolgozók valamennyi forradalmi harcának szervezője és vezetője. Az akkori számos osztálycsata közül megemlítem a lupényi bányászok 1929-évi sztrájkját, a kőolajipari és vasuti munkások 1933-as sztrájkjait, amelyek a legbeszédesebben kifejezték munkásmozgályunk kombattív szellemét, a kommunista párt szerepének érvényesülését, azt a képességet, hogy

szervezze és vezesse a dolgozók harcát. (Erős taps).

Sokoldalú tevékenységet fejtett ki pártunk a munkásmozgály egységéért, valamennyi demokratikus erő összefogásáért, az ország fasisztizálási politikája, a háborús fasisztizálás ellen vívott harcban. Ilyen értelemben említésre méltó a demokratikus erők sikeres egységes akciót az 1936-os részleges választásokon, valamint az 1939. évi május elsejei nagy antifasiszta és háborúellenes tüntetés. A párt ebben az egész időszakban fáradhatatlanul küzdött a Szovjetunióval való barátsági és együttműködési politikáért, a román-szovjet diplomáciai kapcsolatok felvételéért. (Elnék taps).

A reakciós körök nemzetellenes politikájával szemben a kommunista párt volt az ország nemzeti érdekeit védelmező legkövetkezetesebb erő. A demokratikus erők egységének a hiánya azonban lehetővé tette, hogy a reakció bevezesse a katonai-fasiszta diktatúrát, alárendelje az országot a hitlerista Németországnak. Ismeretes, hogy 1939–1940-ben súlyosbodott a nemzetközi helyzet; a náci Németország közvetlen agressziót indított számos európai állam ellen, kirobantotta a második világháborút. Románia nemzetközi szempontból elszigetelt helyzetben volt, ez megkönnyítette Hitler számára a bécsi döntés kikényszerítését, országunk területének megszonkítását. Ilyen körülmények között a Romániai Kommunista Párt az Ekefronttal, a MADOSZ-szal és más politikai erőkkel együtt harcba szállította a népet a haza területi épségének megvédéséért. (Erős taps). A nemzeti ellenállásnak kedvező légkör alakult ki, de a vezető kormányköröknek és a burzsoázia pártok vezetőségének árulása megakadályozta a széles néptömegek harcát. Röviddel ezután a katonai-fasiszta diktatúra, a nép akarata és nemzeti érdekei ellenére, a náci Németország oldalán belesodorta Romániát a szovjetellenes háborúba.

1940-ben a hitlerista csapatok bevonultak az országba, s ez voltaképpen Románia megszállását és a náci háborús gépezetnek való alárendelést jelentette, az ország kincseinek kifosztásához vezetett, súlyos szenvedéseket okozott a román népnek. Ugyanakkor a katonai-fasiszta diktatúra és a hitlerista megszállók kegyetlen üldözö-hadjáratát indították a kommuniszták ellen és más antifasiszta hazafias erők ellen. A kommuniszták és antifasiszta harcosok szárait és ez-reit vetették börtönökbe és hurcolták gyűjtőtáborokba; közülük sokak megöltek a kivégző osztagok. E véres megtorlás célja az volt, hogy felszámolják az antifasiszta ellenállást és a háborúellenes mozgalmat. De amint ismeretes, a román fasiszta reakció és a német nácik tervei teljes kudarcot szenvedtek; nem tudták meg-meg-törni az antifasiszta erők

A munkásmozgalom fejlődése és a tudományos szocializmus eszméinek elterjedése nyomán 1893-ban megalakult a Romániai Munkások Szociáldemokrata Pártja. Noha csak hat évig működött, mert egyes vezetők áttáltak a burzsoázia oldalára, a Romániai Munkások Szociáldemokrata Pártja rendkívüli mozzanatot jelentett a proletariátus politikai harcában. A szakszervezeti mozgalom országos méretű megszervezése 1906-ban és a Szocialista Párt helyreállítása 1910-ben tükrözte a romániai munkásmozgály politikai érettségét, azt, hogy egyre jelentősebb szerepet vívott ki az ország életében. A romániai munkásmozgalom továbbra is kapcsolatban tartott fenn más országok forradalmi mozgalmaival, segítette Oroszországba szállítását a nyugati orosz emigráció által nyomtatott irodalmat — beleértve a lenini Iszkrát is —, ki-nyilvánította aktív szolidaritását az orosz proletariátusnak a cárizmus elleni 1905-ös harcával, többek között segítséget nyújtott a Potyemkin cirkáló forradalmi legerységének, amely — mint ismeretes — politikai menedékjogot kapott Romániában. A román szocialista harcosoknak közvetlen kapcsolataik voltak V. I. Lenin-

értekezleteken és nagy tömegtüntetéseket szervezett az országban. A háború befejezése és az egy-séges nemzeti állam megteremtése után, Románia fejlődésének új szakaszába lépett: ugyanakkor a munkás- és szocialista mozgalom új dimenziókat kapott. Századunk második évtizedének végén az országban számos társadalmi és nemzeti ellentét halmozódott fel, s ez mélyreható változásokat követelt meg a társadalmi életben. Különösen az agrárreform végrehajtása, a fejlett nemzeti ipar megteremtése, a külföldi tőkétől való függőség felszámolása, a politikai és állami élet demokratizálása vált sürgetővé. Ezekből a változásokból függött az ország gyors gazdasági és társadalmi haladása.

A nemzetközi életben is állandóan mélyültek az osztályellentétek; megnövekedett a munkásmozgály forradalmi lendülete, birodalmak omlottak össze, fokozódott a nemzeti és társadalmi felszabadítási küzdelem. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme az emberiség történelme új korszakának kezdetét hirdette — a szocializmus és a kommunizmus

A nép társadalmi és nemzeti felszabadításáért, a szocializmusért vívott harc nagyszerű forradalmi hagyományai

Tisztelt elvtársak!

Pártunk története a munkásmozgály, a parasztság, az értelmiség, nemzetiségre való tekintet nélkül az összes dolgozók társadalmi és nemzeti harcainak története, a romániai munkás- és forradalmi mozgalom megszületésének és fejlődésének története. Mi, kommuniszták, a nép haladó hagyományainak folytatói vagyunk. Megbecsüljük mindazokat, akik az idegen elnyomás ellen, a nép függetlenségéért, a román nemzeti állam megalakításáért vívott harc élén álltak. A harcok nehezét mindig a széles néptömegek viselték; forró halálakat fejeztük ki nekik és kegyelettel adozunk e harcokban hozott sulyos áldozataiknak.

A XIX. századot nagy nemzeti és társadalmi felszabadulási mozgalmak jellemezték. Az 1821-es felkelés, az 1848-as forradalom, a fejedelemségek 1859. évi egyesülése, az 1877-es függetlenségi háború sorsdöntő mozzanat országunk történetében. Ugyanakkor ezek az

események jelezték, hogy országunk rátért a kapitalista fejlődés útjára, és hogy a történelem színterén a burzsoáziával egyidőben megjelent a munkásmozgály is. A múlt század második felében, különösen a román nemzeti állam 1859-ben történt megalakulása után, Románia erőteljes kapitalista fejlődésen ment át. Az a sajátos helyzet, amelyet az ottomán birodalomtól való függőség és az idezett elő, hogy a külföldi tőke már akkoriban behatolt az ország gazdaságába, rendkívül nehéz körülmények közé juttatta a dolgozókat. Ilyen körülmények között már az 1860-1870-es időszakban kezdtek megalakulni a munkás szervezetek.

Meg kell jegyeznem, hogy az első munkáskörök létrejöttét, a szocialista eszmék romániai elterjedésének kezdetét ösztönözték azok a kapcsolatok, amelyeket román harcosok tartottak fenn a tudományos szocializmus megteremtőivel — Marxszal és Engelszel.

(Folytatás a VI. oldalon)

(Folytatás a 2. oldalon)

NICOLAE CEAUȘESCU ELVTÁRS ELŐADÓI BESZÉDE

(Folytatás a II. oldalról)

lnékné, a nemzetgazdaság gyors ütemű fejlesztése szükségleteinek, a nép életszínvonalának növelése támasztotta követelményeknek, s ezért erőfeszítéseket kell tennünk teljesítményük céljából.

Ami az anyagi ráfordításokat illeti, ezek részaránya a társadalmi termékben az 1970. évi 59,2 százalékról 1975-ben 54,4 százalékra csökken. Noha az eredeti előirányzatokat ebben a vonatkozásban lényegesen kiigazítottuk, újabb intézkedéseket kell fogantatni a termelés anyagi ráfordításának szüntelen csökkentése céljából, mivel ezek gazdaságunkban még mindig magasak. Ez egyik fő útja a nemzeti jövedelem növelésének, s következtülően a tömegek létfeltételei javításának.

A külkereskedelem volumene az 1971–1975-ös időszakban több mint 70 százalékkal növekszik az elmúlt öt éves tervhez képest. A legfontosabb feladatok egyike a kivitel gazdasági hatékonyságának növelése, struktúrájának javítása, az exportált áruk termelési költségeinek lemorzsolása, s az export-árak előnyös áron történő értékesítése a külső piacon. Szükséges továbbá csökkenteni az importot, mégpedig a nyersanyagokkal, szerzőgépekkel és berendezésekkel való ellátás belföldi lehetőségeinek fokozottabb mértékű kihasználása révén. Ezzel egyidejűleg ki kell terjeszteni az ipari kooperációs akciót más országokkal — mivel ez a gazdasági kapcsolatok olyan magas rendű formája, amely ösztönözleg hat a célszerek és növeli hatékonyságukat.

Románia továbbra is széles körű gazdasági kapcsolatokat épít ki a Kolosónak Gazdasági Segítség Tanácsának tagállamaival, aktívan részt vesz a közöttük fennálló kooperációs formák tökéletesítésében. Tekintettel arra, hogy ez a szervezet a szocialista országok csopadján egy részét öleli fel, szükségessé tartjuk a kooperációs formák olyan megszervezését, hogy lehetővé vájják a KGST bővítését, az hogy részt vehessenek benne más országok is, szocialista és nem szocialista országok egyaránt. Továbbra is bővítjük együttműködésünket a KGST tagállamokkal, nemkülönben az összes többi szocialista orszaggal, a teljes egyenlőség, az elvársi segítségnyújtás és a kölcsönös előnyök szellemében, mivel tudjuk, hogy ez az együttműködés megkönnyíti minden egyes ország anyagi és emberi erőforrásainak egyre hatékonyabb felhasználását, valamennyi szocialista nemzet sokoldalú felvirágzását. (Erős taps)

Lépéseket teszünk a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kapcsolatok fokozásáért a fejlődő országokkal, a fiatal független államokkal — mivel e kapcsolatok jelentősége túllép a kölcsönös gazdasági érdekek szféráján, s kimondottan politikai fontosságú is van. Egyszerűsített, tekintettel a nemzetközi munkamegosztás elmélyülésére, bővítjük kapcsolatunkat a kölcsönös bizalom és előnyök alapján a fejlett kapitalista országokkal. Románia úgy véli, hogy gazdasági fejlődése — mint egyébként bármely állam gazdasági fejlődése — korunkban szorosan összefügg széles körű részvételével a nemzetközi, gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésben, az értékek világméretű cseréjében. (Erős taps)

A jelenlegi öt éves terv előírja, hogy továbbra is magas felhalmozási rátát valósítsunk meg, mivel ez a gazdasági és társadalmi haladás fő forrása; a felhalmozási alap részaránya a nemzeti jövedelemben 31–32 százalék lesz. Az állam központosított alapjaiból eszközözlendő nemzetgazdasági beruházások az egész időszak vonatkozásában eléri a mintegy 470 milliárd lejt; ebből az összegből több mint 52 milliárd lejt lakásépítésre, kórházak, iskolák, kereskedelmi terek, étkezdék, országutak, utak és más olyan szociális-kulturális objektumok építésére használunk fel, amelyeknek közvetlen kihatásuk lesz a nép életszínvonalának növekedésére. (Hosszas taps). Ennek a hatalmas beruházási erőfeszítésnek a maximális hatékonyságú kiaknázása érdekében biztosítani kell az, elől objektumok kivételével ütemének fokozását, határidőben történő működésbe lépését, s a tervezett minőség és mennyiségű műszaki-gazdasági paraméterek elérését kezdettől fogva.

Ebben az öt éves tervben is gondot fordítunk a termelői eszköz-területi elosztására, a kevésbé iparosított megyék fokozott ütemű fejlesztésére s ezek számára előirányozzuk az ipari termelés évi 20–26 százalékos növelését. Az ország valamennyi övezete gazdasági és társadalmi felemelkedésének politikája lényeges fontossága a

nép anyagi és kulturális színvonalának általános növekedése szempontjából, alapvető feltétele a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtésének, a kommunizmusra való átmenet előfeltételei létrehozásának.

Jelentős feladatok hárulnak ebben az öt éves tervben a tudományos kutatásra, amely egyre fontosabb szerephez jut a gazdasági és társadalmi életben. Rendeletese egyre nagyobb mértékben hozzájárulni az energetikai alap és a nyersanyagalap bővítéséhez, az ország természeti erőforrásai hatékony kihasználását biztosító technológiák kidolgozásához, újabb anyagok és helyettesítő anyagok előállításához, újabb magas műszaki jellegű szerszámok, felszerelések és berendezések megtervezéséhez és gyártásba vételéhez, a mezőgazdaság termelésének növeléséhez. E feladatok sikeres megoldása szükségessé teszi a kutatási anyagi alapjának fejlesztését és tökéletesebb kihasználását, a tudományos erőközpontosítást az ország műszaki, gazdasági és társadalmi haladásának döntő irányában.

Azoknak a célkitűzéseknek a megvalósításában, amelyek a jelenlegi öt éves tervben állnak előtérben, fontos szerepet játszik a közoktatás szüntelen fejlesztése és tökéletesítése. Kiterjesztjük az oktatás hatókörét, a műszaki felsőoktatás fejlesztése pedig nagyobb arányú lesz, mint amennyit az öt éves tervben előirányoztunk. Oktatásunk fejlesztésének központi problémája a mai körülmények között az, hogy javítani kell a gyakorlati való kapcsolatát. Az egész oktatási folyamatnak a gazdaság, a tudomány és a kultúra követelményeiből kell kiindulnia. Gyorsabb intézkedéseket kell tenni a laboratóriumok korszerű felszereléssel való ellátásának javítására, a tanműhelyek fejlesztésére és berendezésére, s főként arra, hogy kiterjesztjük a tanulókat és az egyetemi hallgatókat gyakorlati munkájuk közvetlenül a termelői szférákban, megszervezzük részvételüket a termelői tevékenységben az egész oktatási folyamat során. (Taps). Törökünknek kell a tudományos és a tervezőintézetek, a vállalatok, az iskolai egységek és a fakultások kapcsolatának szorosabbra finomítására, hogy ezen az úton biztosítsuk az oktatás közvetlen egybevetését a kutatással és termeléssel. Szocialista társadalmi rendünk nagy vívmányainak sorában a legmegtisztelhető helyen állnak azok az eredmények, amelyek a szakmunkások és technikusok, mérnökök, közgazdászok és más szakemberek képzésében, a gazdasági és a társadalmi tevékenység sok tisztezer vezetőjének kialakításában értünk el. Ez a forrása mindegyiknek a szocializmus hazai megteremtésében kivívott sikereinknek. (Erős taps). A X. kongresszus határozatainak valóra váltásában megkülönböztetett fontossága van az összes alkalmazott szakmai továbbképzésére vonatkozó intézkedések alkalmazásának, biztosítva a szakma jó feltételek közötti gyakorlásához kapcsolódó ismeretek felrészítését és elmélyítését s a társadalom szervezési és vezetési tudományának eleminek elsajátítását egyaránt.

Szükséges biztosítani, hogy a tevékenység valamennyi területén széles szakmai, tudományos és általános ismeretekkel rendelkező emberek dolgozzanak, akik példás magatartást tanúsítanak a munka iránt, a társadalom legfőbb érdekeit iránt, s magas foku felelősséggel tartóztatnak a nemzeti vagyongból rájuk bízott rész kezelésében. A kaderek felelős munkába történő előléptetésének egyik fő kritériuma továbbra is, természetesen, a hazához és a pártához, a romániai szocialista és kommunista építés ügyéhez való mélyesegű ragaszkodás lesz. (Hosszas taps).

Elvtársak!

A nemzetgazdaságban a jelenlegi öt éves terv során megvalósuló átfogó fejlődése a dolgozók jólétének fokozódásában ölt testet. Az egy lakosra jutó fogyasztási alap 36 százalékkal növekszik. A minimális fizetés a jelenlegi 800 lejről 1972-ben 1000 lejt, az 1975-ös év végén pedig 1100 lejt nő. (Élénk taps). Az általános fizetésemeléssel, amely már 1972-ben elkezdődött, elérjük, hogy az öt éves terv végére a gazdaságban az átlagos bér meghaladja az 1800 lejt, vagyis csaknem 26 százalékkal nagyobb lesz, mint a múlt évben; ha szem előtt tartjuk az árindexet is, a realbér növekedése 20 százalékot ér el. Az átlagos fizetés gyarapodásának nyomán, továbbá annak eredményeként, hogy az állami szocialista egységekben nagyobb szamu személyt alkalmazunk, az össz-bérlap az 1970. évi 95 milliárd lejről 1975-ben hozzávetőleg 145

milliárd lejt emelkedik. (Élénk taps).

Az öt éves terv során egyszerűsített növekednek a parasztságnak a mezőgazdasági termelésből származó jövedelmei, mégpedig egy dolgozó személyre számítva csaknem 30 százalékkal. A munkában rendszeresen részt vevő szövetkezeti tagoknak juttatott szavatolt minimális jövedelem az öt éves terv végéig a mezei munkáknál havi 300 lejről 400 lejt, az állattenyésztésben pedig a havi 400 lejről 500 lejt növekszik. Megkülönböztetett fontosságú van a parasztság jólétének növelésében azoknak az intézkedéseknek, amelyek a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága fogadott el a közelmúltban a gyermekpolitikát és a szülési segély nyújtására, az ingyenes körházi gyógykezelésre, a fürdő- és üdülőhelyeken való csökkentett költségterítésre, a kezelésre és betegségre való folyósításra.

Olyan körülmények között, amikor a társadalombiztosítási nyugdíjasok létszáma csaknem 38 százalékkal nő, a nyugdíjak összege átlagban több mint 18 százalékkal fog gyarapodni.

Az idei esztendő IV. évnegyedétől kezdve emeljük az állami gyermekpolitikát, növeljük és differenciáljuk összeállítását, figyelembe véve mind a jövedelmek színvonalát, mind pedig a gyermekek számát a családon belül. Emeljük a gyermekpolitikát folyósításának megállapítását figyelembe véve jövedelem felső határát és kiterjesztjük a gyermekpolitikát folyósításra a 16. életév betöltéséig. (Élénk taps). Így például egy olyan többgyermekes városi családban, ahol a család jövedelme 1500 lejig terjed, az első gyermekre 150 lej, a másodiknál 160 lejt, a harmadiknál és a következőknél pedig egyenként 180 lejt folyósítunk. (Taps). A gyermekpolitikát folyósításra szolgáló alapok az 1970. évi 4,3 milliárd lejről 1975-ben 6,7 milliárd lejt, vagyis több mint 50 százalékkal növekednek. (Élénk taps).

Növekedni fog a szocialista kereskedelem áruellátása, mégpedig 46 százalékkal. Az egy lakosra jutó fogyasztás számottevően növekszik mind a mezőgazdasági eredetű élelmiszer-termékek, mind pedig a készruháknál, textilanyagoknál, lábbelivel, a tartós használati cikkekkel. Kibővívelük a szolgáltatásokat; az öt éves terv a szolgáltatások volumenének mintegy 61 százalékos növelését írja elő, de vélemény szerint lehetőség van számottevően túllépni ezt az előirányzatot, s e célból külön program kidolgozására kerül sor.

Az 1971–1975-ös időszakra célul tűztük ki a lakásépítés fokozott ütemű folytatását. Az állam alapjaiból vagy állami támogatással 520 000 lakás épít fel; becslés szerint a lakosság további körülbelül 270 000 lakást épít saját költségén, főként a falvakon. Így biztosítjuk a feltételeket ahhoz, hogy mintegy 2,5 millió ember új házakba költözzön. Az 1971–1975-ös időszakban ugyancsak több mint 720 000-rol nő a bölcsődei helyek — a jelenlegi 20 ezerhez képest — és mintegy 60 000-rel az óvodai és a gyermekotthonok helyek száma. Ezekhez hozzájárulnak meg azok a bölcsődék és óvodák, amelyeket a falvakon a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a fogyasztási szövetkezetek építenek, s amelyeket városokban a kisipari termelőszövetkezetek emelnek.

Államunk továbbra is jelentős alapokat fordít a szociális-kulturális akciók finanszírozására. Az oktatásra, művelődésre és művészet-ter, egészségügyre, sportra, népjólétra és társadalombiztosításra szánt kiadások az egész öt éves tervben 218 milliárd lejnyi hatalmas összegre emelkednek, vagyis nagyobb összegre, mint amennyi az ország 1970. évi egész nemzeti jövedelme volt. Az állam által viselt, egy lakosra jutó szociális-kulturális kiadások az 1970. évi 1680 lejről 1975-ben 2265 lejt emelkednek, ami jelentős forrása a lakosság életszínvonalának emelésének. Társadalomunk fejlődési perspektíváit tekintve, a szociális fogyasztási alapok egyre jelentősebb szerepre tesznek szert a partnak és az államnak abban az erőfeszítésében, hogy emelje a dolgozók életszínvonalát.

Röviden felvázoltam, elvtársak, országunk fejlesztési irányvonalait az új öt éves tervben. A gazdasági és társadalmi építés e nagy szabású programjának megvalósításával Románia a haladás és a civilizáció újabb fokára emelkedik, újabb jelentős szakaszt tesz meg azon az úton, amelyen haladva országunk közelebb kerül a világ fejlett államaihoz. A termelői fejlődésével az anyagi és szellemi javak termelésének növekedésével egyidejűleg meg inkább emelkedik a nép életszínvonala, jobb lesz minden egyes honpolgár élete, s így megvalósul a szocialista építés központi feladata, kommunista pártunk egész politikájának legfőbb célja — az ember jólété és boldogsága. (Erős, hosszas taps).

Tisztelt elvtársak!

Mint ismeretes, a X. pártkongresszus a jelenlegi öt éves terv irányelveivel egyidejűleg kidolgozta Románia fejlesztésének alapvető i-

rányzatait az egész 1971–1980-as évtizedre. Az 1971–1975-ös időszakról szóló tervfeladatok javítása során felülvizsgáljuk az 1980-ig terjedő gazdasági növekedés mutatóit is. Ugyancsak kijelöltük az ország 1980–1990-es időszakra szóló gazdasági-társadalmi fejlesztésének bizonyos orientációs irányvonalait. Ezek az előirányzatok abból indulnak ki, hogy továbbra is biztosítani kell a termelői fejlődés előmozdítását, a modern tudomány és technika vívmányainak széleskörű alkalmazásával az egész gazdaságban. Azt a célt tűztük magunk elé, hogy az 1985–1990-es évekig erős, a modern technika és tudomány színvonalán álló ipart, nagy eredményekre képes belterjes mezőgazdaságot hozzunk létre, s minden területen lényegesen emeljük a munkatermelékenységet, hogy Románia ilyképpen, mind az egy lakosra jutó termelés és nemzeti jövedelem, mind pedig a lakosság életkörülményei tekintetében, elérje a fejlett államok színvonalát. (Erős, hosszas taps).

A jelenlegi öt éves terv után is biztosítva a felhalmozás magas — mintegy 28 százalékos — rátáját és az ipari növekedés évi átlagos 8–9 százalékos ütemét, az ipari termelés 1970-hez viszonyítva 1980-ban 2,7-szeresen, 1990-ben pedig csaknem hatszorosan növekedhet.

Gyökeres változások következnek be a mezőgazdaság műszaki-anyagi alapjában. Így a következő időszakban biztosítani fogjuk az összes mezőgazdasági munkák komplex gépesítését. Mezőgazdaságunk 1980-tól kezdve a modern agrotechnika követelményeinek megfelelő mennyiségű műtrágyával fog rendelkezni. A talajjavítási program keretében, 1990-ben öntözés alá fogjuk győkörtálatilag az egész területet, amelyen ez a művelési gazdasági szempontból indokolt. Figyelembe véve azt, hogy a feltételek megteremtése milyen kedvező kihatással lesz a mezőgazdaságra, számíthatunk arra, hogy a mezőgazdasági termelés — az 1966–1970-es öt éves tervhez viszonyítva — 1976–1980-ban kétszeresen, 1981–1985-ben 2,5-szeresen, 1986–1990-ben pedig több mint 3-szorosan fog növekedni.

Az ország gyors ütemű iparosításának eredményeként a következő két évtized végén az ország foglalkoztatott lakosságának mintegy 80 százaléka a gazdaság nem mezőgazdasági jellegű ágában fog dolgozni. Ez hatalmas — mondhatnánk forradalmi — változást hoz Románia társadalmi szerkezetében, mely kihatással lesz a társadalmi munka termelékenységének fokára, az egész nép anyagi és kulturális élet körülményeire. (Erős taps).

A gazdaság lendületes fejlődése alapján a nemzeti jövedelem 1980-ban 2,7-szeresen, 1990-ben pedig 5,7-szeresen meghaladja majd az 1970-es év színvonalát. Tekintettel arra, hogy a becslések szerint a lakosság száma 1980-ban eléri a 22,4 milliót, 1990-ben pedig a 24 milliót, számíthatunk arra, hogy az egy lakosra jutó nemzeti jövedelem állandó arányban számítva 1980-ban mintegy 25 000 lejt, 1990-ben pedig 50 000 lejt lesz, ami gazdaságilag fejlett országokhoz hasonlóan színvonalat jelent. (Erős taps).

A nemzeti jövedelem gyarapodása lehetővé teszi a nép anyagi és szellemi életszínvonalának szüntelen emelését. Növekedni fog

a fogyasztási javak és szolgáltatások mennyisége és válfajai, biztosítva az egész lakosság szükségleteinek magasabb szintű kielégítését. A következő két évtizedben biztosítani fogjuk a lakásállomány gyors növekedési ütemét: Bukarestben például, az építkezéseket folytatva a következő három éves terv mindegyikében 120 000–150 000 lakás épül, s így új lakásokat biztosítunk a főváros jelenlegi egy lakosságának megfelelő szamu lakos számára; gyakorlatilag 1990 után a fővárosban megoldódik a lakáskérdés. (Taps). Előirányoztuk továbbá, hogy a következő 15–20 évben széles körű tudatos, irányított tevékenységet fejtünk ki a falvak fejlesztésére és rendezésére, 250–300 új városzamba menő település létesítésére — megkísérélve a jelenlegi városok számát —, s ugyancsak az összes közegyek gazdasági és társadalmi felemelésére. Mindezen intézkedések nyomán megvalósuló változások következtében a romániai életben, lényegesen csökkentve a város és a falu közötti különbséget, biztosítva az életkörülmények nagyarányú hasonlóságot a két környezetben.

A legrövidebb időn belül intézkedéseket kell tennünk a levegő és a vizek szennyezésének megelőzésére, a természet és a környezet megóvására, hogy minél jobb munka- és életfeltételeket biztosítsunk a lakosságnak.

Folyamatban van tanulmányok kidolgozása ahhoz, hogy a kellő feltételek megteremtésével — főleg a termelés gépesítésének és automatizálásának kiterjesztésével — a jelenlegi öt éves terv végéig bevezessük a csökkentett munkahetet.

Nagy lendületet vesz a tanulás, az általános közoktatás. Azt tervezük, hogy 1980 után általánosítjuk a liceumi oktatást; ezzel egyidejűleg előirányoztuk a felsőfokú oktatás széles körű kiterjesztését úgyképpen, hogy a 10 000 lakosra jutó diákok és liceumtanítványok száma az 1970. évi 90-ről 1980-ban több mint 110-re, 1990-ben pedig mintegy 150-re emelkedjék.

Az ország gazdasági-társadalmi fejlődésére vonatkozó hosszabb távlatú tanulmányok elkészítése érdekében a Központi Bizottság plenuma elhatározta, hogy központi párt- és állami bizottságot létesít, amely kidolgozza Románia fejlődésének prognózisait az 1976–1990-es időszakra, egyes szektorok tekintetében pedig 2000-ig. A haza távlati fejlesztési prognózisainak és fő irányainak kidolgozásában a társadalmi fejlődés objektív törvényeiből, országunk konkrét valóságából, valamint a világszerte kibontakozó műszaki-tudományos forradalom tendenciáiból kell kiindulni.

Ezen az alapon dolgozzuk ki a szocialista Románia fejlesztési programját a következő 15–20 évre. Voltaképpen ez maga a pártprogram lesz, amelynek központjában az illető időszak alapvető céljaként a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom létrehozása áll. (Erős taps). Ebben az időszakban a termelői rohamosan fejlődnek majd és rendkívül változatosak lesznek, ami az ország gazdasági és társadalmi szerkezetének radikális átalakulásához vezet. Számottevő közeledés jön létre majd

a fizikai és a szellemi munka között, a munkások, parasztok, és értelmiségiek között, vegye meg szocialista nemzetünk melyreható homogenizálódása. Ugyanakkor megvalósul a fogyasztási javak egyre nagyobb bősége, és ezen az alapon az egész nép életkörülményeinek lényeges javulása. A munka egyre inkább megtisztulttá és leteremtővé válik a társadalom minden tagja számára. Ebben az egész időszakban továbbra is hatni fog a kommunizmus első szakaszára érvényes szocialista elosztás elve, a „mindenkinek a munkája szerint”, ugyanakkor lényegesen növekednek majd a szocialis kiadások, ezek hozzájárulnak a dolgozók anyagi és szellemi igényeinek minél jelentősebb mértékű kielégítéséhez.

A termelői fejlődésében, a társadalmi viszonyok tökéletesedésében végbenemő valóban forradalmi átalakulások folyamatában, a legújabb tudományos és technikai vívmányok alkalmazásának hatására létrejönnek a feltételek ahhoz, hogy kidolgozzuk a romániai kommunista társadalom építésére való fokozatos átterés programját. (Erős, hosszas taps).

A jelenlegi szakasz lényeges célkitűzése — a társadalom megszervezésének szüntelen tökéletesítése

Tisztelt elvtársak!

Az új rendszer műszaki-anyagi alapjában, struktúrájában és felépítésében végbenemő gyors változások objektív szükségességként megkövetelik a gazdaság, az egész társadalmi tevékenység vezetésének szüntelen tökéletesítését. Ezzel biztosíthatjuk az összhangot a termelői fejlődés és a termelési viszonyok között, anyagi és szellemi életünk dinamikus változása és a társadalom megszervezésének és vezetésének formái és módszerei között.

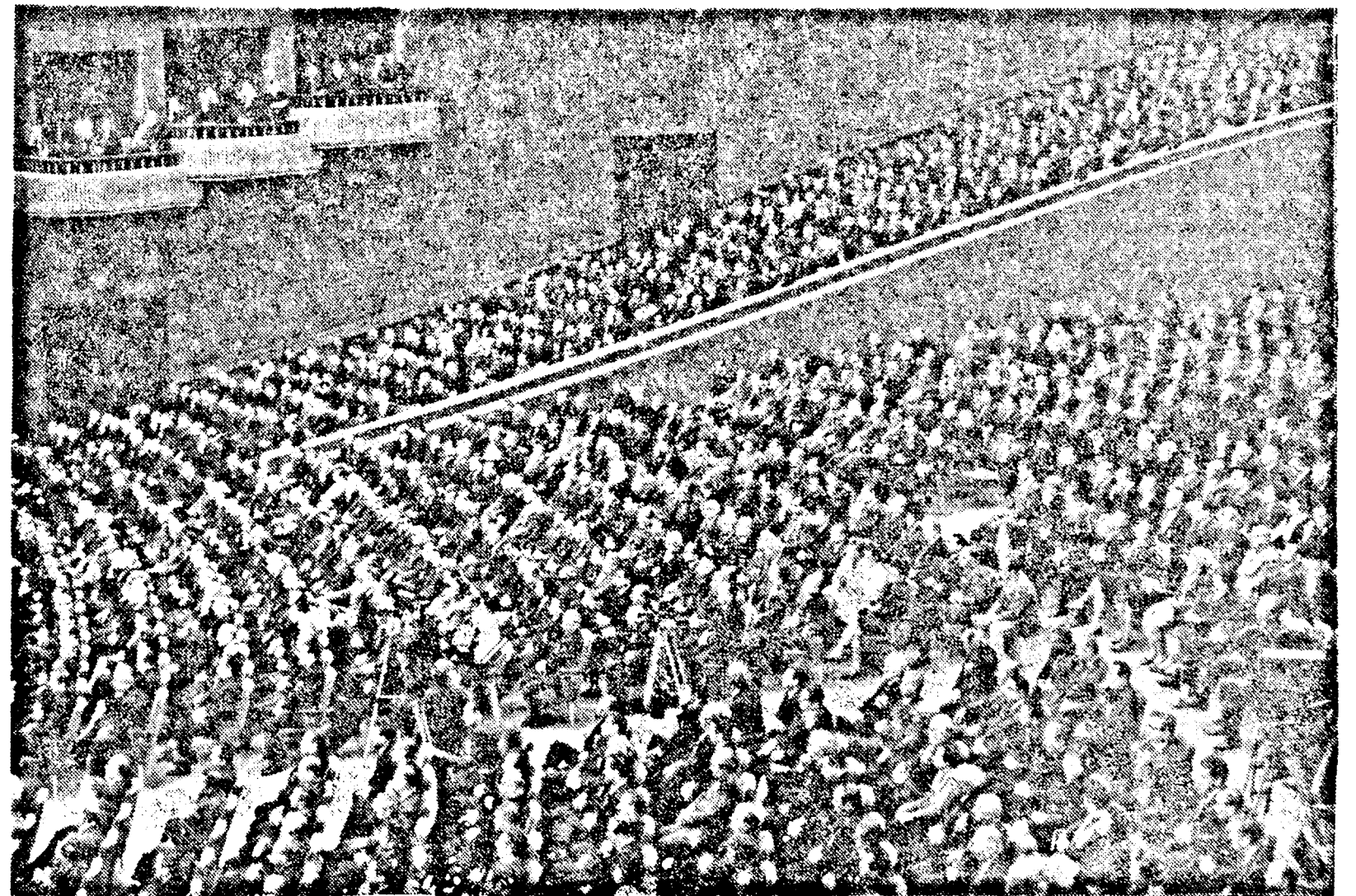
Ismeretesek azok az intézkedések, amelyeket az Országos Konferencia határozatait szellemében a pártvezetőség az utóbbi években fogantatott a gazdaság megszervezésének, vezetésének és tervezésének javítására. A gazdasági élet tökéletesítésében partunk abból indult ki, hogy egységes terv alapján egybe kell fonni a vezetés a munkaközösségek autonómiájának fejlesztésével, a vállalatok jogkörének bővítésével. A hangsúlyt a gazdasági tényezőknél az objektív gazdasági törvények — köztük az értéktörvény — hatásának megfelelőbb, tudatos felhasználására, a piac igényeinek tanulmányozására az átlátló jövő kezdeményezés széles körű fejlesztésére helyezzük. Ugyanakkor szükségesnek tartjuk egyre jobban használni a szocialista gazdaság lehetőségeit ahhoz, hogy egységes elgondolás alapján szervezzük meg az egész társadalmi termelést.

A gazdasági és társadalmi életben különleges jelentőségű van az elosztási viszonyoknak. Mint ismeretes, az ember ember általi kizsákmányolásának felszámolásával együtt megszűnt a jövedelem kapitalista elosztási elve is, amely nagy társadalmi egyenlőtlenségeket szült, és bevezettük a szocialista elosztás elvét. De mi abból a tényből indulunk ki, hogy meg a szocializmusban is megvilágulnak a gazdasági egyenlőtlenség jelenségei, valamint parazita hajlamok; ezért partunk gondoskodik a különböző társadalmi kategóriák jövedelme közötti méltányos arány biztosításáról. Mindenekelőtt figyelembe veszi az egyén hozzájárulását a termeléshez és a társadalmi élethez, de ugyanakkor szem előtt tartja az ország gazdasági lehetőségeit is, valamint azt

az objektív tendenciát, hogy a társadalom tagjainak szükségletei közelednek egymáshoz. Nálunk vannak meg egyes emberek, akik szeretnének minél többet kapni a társadalomtól és ha lehet, minél kevesebbet adni, vagy semmit sem adni a társadalomnak. Elvárjuk, hogy minden állampolgár értse meg, munkájától, erőfeszítésétől függ a társadalom haladása, mindenki életszínvonalának emelkedése. Mindenkinél nemcsak személyes, önző érdekeit kell szem előtt tartania, hanem állandóan tekintetbe kell vennie a társadalom általános érdekeit, s a társadalomnak kell szentelnie energiáját és alkotó erejét. (Élénk taps). Ugyanakkor a konkrét munka különböző formái között fennmaradó különbségekből kiindulva, partunk határozottan szembeszáll mindenki kispolgári egalitáris törekvéssel. Egyesek azt szeretnék, hogy úgy javadalmazzák őket, mintha elérkeztünk volna a kommunizmusba, hogy szükségletük szerint, kapjanak a társadalomtól s ezzel szemben képességek szerint, sőt ennél is kevesebbet adjanak. A javadalmazással kapcsolatos egalitáris felfogásoknak — amelyek gyakorlatilag, úgy vélem, meg a kommunizmusban sem alkalmazhatók majd — semmi közük a társadalomnak ma vezérlő elvekhez. Nekünk figyelembe kell vennünk egyrészt mindenki hozzájárulását az általános munkához, másrészt pedig a emberek szükségletei terén fennálló különbségeket, amelyek kétféleképpen meg fennmaradnak. Egyrészt a jövedelmek ösztönző differenciálása, másrészt ezek társadalmilag indokolt, esszerű korlátok közötti fenntartása, a helyes arány megvalósítása a közvetlen javadalmazás és a szocialista fogyasztási alapok között, állandó törekvése a partnak és az államnak annak érdekében, hogy megvalósítsa a szocialista méltányosság elveit házáinkban.

Mint ismeretes, megkülönböztetett figyelmet fordítunk a szocialista állam tevékenységeinek javítására. Az állam szerepe egyre inkább növekszik a társadalom előrehaladásának, a gazdasági és társadalmi élet fejlődésének és sokrétű valóságának arányában. Ebben a kijelentésben nincs semmiféle ellentmondás; ellenkezőleg, kifejezi a szocialista állam szerepének és lényegének dialektikus megértését. Az állam hatáskör-

(Folytatás a IV. oldalon)

Fotó: P. K. / A. K.

NICOLAE CEAUȘESCU ELVÁRTÁS ELŐADÓI BESZÉDE

(Folytatás a III. oldalról.)

nek növekedése nem jelenti tevékenység adminisztratív vagy megtorló oldalainak fejlődését, hanem ellenkezőleg azok csökkenését az egész gazdasági és társadalmi élet szervezési és vezetési munkájának fokozódása javára. A sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtése megköveteli az összes tevékenység magasabb formáit. Mi azonban ellenkezőleg azokat az elméleti vagy irányzatokat, amelyek szerint a gazdasági és társadalmi élet szabályozását a véletlenre, a piacra, a kereslet és kínálat törvényeire kell bízni. Ezeket a felfogásokat ártalmasnak tartjuk társadalmunkra nézve. Mint ismeretes, az utóbbi években a jelenlegi társadalomfejlődési szakasz követelményeinek megfelelően számos intézkedést tettünk, s ezek oda vezettek, hogy a legfelsőbb szervektől a legalsóbbig emelkedett az állami szervek tevékenységi színvonala, nőtt a Nagy Nemzetgyűlés és az Államtanács szerepe, bővült az államhatalom helyi szerveinek jogköre és kezdeményező képessége.

A X. kongresszus határozatainak szellemében továbbra is szocialista államunk tevékenységének tökéletesítésén kell munkálkodnunk. Mindenekelőtt szem előtt tartjuk a Nagy Nemzetgyűlés törvényhozói tevékenységének bővítését, hogy a társadalmi életet irányító fontos normákat ne minisztertanács határozatok vagy más végrehajtó szervek döntései szabályozzák, hanem azok az ország legfelsőbb fórumától származzanak. E tevékenység javítása érdekében Törvényhozó Tanács létesült; a szakosított szerv rendeltetésű segítők törvénykezési rendszerünk összehangolásában, valamint a törvénytervezetek és más szabályozó rendelkezések véleményezésében. A Nagy Nemzetgyűlés tevékenységének fokozása céljából tanulmányoznunk kell majd annak lehetőségét is, hogy egyes kérdéseket ne plenáris üléseken, hanem a Nagy Nemzetgyűlés szakosított osztályain vizsgáljanak meg, s ezek az osztályok kapjanak felhatalmazást egyes határozatok hozatalára mind a törvények kidolgozása, mind a végrehajtó szervek tevékenységének ellenőrzése tekintetében. Fejleszteni kell az eddigi — hasznosnak bizonyult — tapasztalatot, annak az ellenőrzésnek a megszervezésében, amelyet az Államtanács és a nagynemzetgyűlési állandó bizottságok gyakorolnak az államapparátus jó működése, a gazdasági-társadalmi tevékenység különféle szektorait fölött. Mag kell mondanunk ez alkalommal, hogy az utóbbi időben az Országos Konferencián elfogadott intézkedések alkalmazása nyomán érezhetően javult országunk kormányának tevékenysége. Szem előtt tartunk továbbá új intézkedéseket — ezek közül egyesek alkalmazása már folyamatban van — a kormány tevékenységének további tökéletesítésére a nemzetgazdaság fejlődése által felvetett összes kérdések operatívabb megoldása, az állami közgazdaság jó működése érdekében.

Továbbra is fel kell lépünk a túlzott centralizmus jelenségeinek, a bürokratizmus megnyilvánulásainak a felszámolásáért, az adminisztratív apparátus tevékenységének egyszerűsítéséért, azért, hogy erősödjenek az összes állami szervek kapcsolatai a dolgozók széles tömegeivel.

A gazdasági, társadalmi és kulturális élet megszervezésének tevékenységével egyidejűleg államunkra az alapvető feladat hárul, hogy — olyan körülmények között, amikor a világban imperializmus létezik, a szocializmussal szembenálló reakciós erők léteznek — tegyen meg minden szükséges intézkedést az ország megvédéséért, a román nép békés alkotó életének és munkájának megőrzéséért. A párt és kormány teljes figyelmet fordít az ország védelmi képességeinek erősítésére, arra, hogy tökéletesítse fegyveres erőink megszervezését és szállítását ezeket az erőket, amelyeknek rendeltetésük megvédeni a nép szocialista vívmányait, szuverenitását. (Erős taps). Figyelembe véve, hogy a mai körülmények között egy imperialistaellenes, védelmi háború csak népi háború lehet, a párt és a kormány gondoskodik az egész nép harci erejének szilárdításáról. Ebből a célból biztosítottuk a hazafias gardáknak, a munkásosztálynak, parasztoságunk és értelmiségünk régi és dícső hagyományokra visszatekintő fegyveres alakulatának a kiképzését és megfelelő felszerelést. A párt ugyanakkor gondoskodik a hazához és a néphez hűbártalanul hívó ifjúságunk katonai kiképzéséről; az az ifjúság bármikor készen áll arra, hogy a legnagyobb áldozat árán is megvédje az ősi rögöt, a Románia földjén megteremtett új, szocialista rendszert. (Erős taps).

Ugyanakkor hazánk fejleszti katonai együttműködését a Varsói

Szerződés tagállamaival. Ezt a szerződést a NATO megalakítása után, annak létezési időtartama alatt kötött meg, mint a tagállamok egy európai imperialista támadás elleni védelmi eszközt. Amikor részt veszünk a Varsói Szerződésben, amelynek mint alapszabályzatából is kiválágik átmeneti jellege van, meg kell értenünk, hogy foglalkoznunk kell nemzeti hadseregünk további erősítésével, s egyben fejlesztésükkel kell az együttműködést és tapasztalatcserét az összes szocialista államok hadseregeivel, tekintet nélkül arra, hogy az illető államok tagjai-e vagy sem ennek a szerződésnek. Meggeddig azért, mert a NATO és a Varsói Szerződés megszüntetése után is meg hosszú ideig lesznek nemzeti hadseregek; mindaddig amíg a világ el nem jut az összes hadsereg felszámolásához, a leszereléshez, fejlesztési és erősítési foglalkozásokhoz.

A párt és a kormány ugyanakkor megkülönböztetett figyelmet fordít a biztonsági szervek erősítésére, arra irányuló tevékenységük tökéletesítésére, hogy megőrizsék minden olyan ellenséges elem akcióit, amely rendszerünk ellen merészkedne vetemedni. Erősíteni igyekszünk a milíciát, amelynek hivatása fellépni a társadalomellenes elemekkel szemben, megvédeni a közhatalom és az állampolgárok érdekeit.

Lankadatlan figyelmet szentelünk és szentelünk a szocialista törvényesség erősítésének, bármilyen visszaélés és törvénytelenkedés leküzdésének, annak, hogy társadalmi életünk egészében határozottan érvényt szerezzen a hivatali tisztsegre, társadalmi kategóriára vagy nemzetségi való tekintet nélkül minden állampolgárra egyaránt kötelező törvény tekintélyének.

Aból az élet által igazolt marxista-leninista alapigazságból kiindulva, amely szerint a szocializmus csak a tömegek tudatos alkotása lehet, pártunk következetesen sikraszállt és sikraszáll a szocialista demokrácia szüntelen elmélyítéséért. (Elnék taps). A szocialista demokrácia megnyilvánulási formáinak tökéletesítése, a honpolgári szabadságjogok kiszélesítése egyre jobban erősítik a társadalmi rendünk összeforrtaságát, egész népünk gránitszilárd egységét a kommunista párt körül.

A tömeg- és társadalmi szervezetek egyre nagyobb szerep hárul abban, hogy megfelelő kereteket biztosítsanak a dolgozók részvételére a társadalom vezetésében. Mivel ezek a szervezetek képviselve vannak a különböző kollektív vezetőszerkezetben, egyszersmind lehetőségük van arra, hogy beleszóljanak a hozandó határozatokba és intézkedésekbe, olyan értelemben, hogy azok minél hűbben tükrözzék a dolgozók érdekeit.

Országunk, akárcsak az új társadalmi rendet építő többi ország tapasztalatai azt mutatják, hogy a szocializmus magasabb szintre emeli a nemzet fejlődési folyamatát, növeli a nemzet alkotó erejét. A kizsákmányolás és elnyomás megszüntetésén, a társadalmi igazság és egyenlőség megvalósításán alapuló szocialista nemzet első ízben biztosítja az összes dolgozók érdekazonosságát. Románia sajátos viszonyai közepette a kommunista párt azzal szoros összefüggésben veti fel a kérdést, hogy az ország területén a románok mellett évszázadok óta magyar, német, szerb és más nemzetiségű lakosság él. A nemzeti kérdés helyes marxista-leninista szemléletű megoldása, a haza összes honpolgárai jogegyenlőségének a biztosítása — nemzetiségek való tekintet nélkül — megszállástól a román nép és az együttes nemzetiségek testvériességét és egységét. A nemzetiségű vonatkozó marxista-leninista elmélet fényében, s abban a meggyőződéssel, hogy a nemzet meg sokáig fennmarad, pártunk a nemzetiségi kérdésben is abból a meggyőződéssel indul ki, hogy a nemzetiségek is hosszú ideig megőrzik meg létüket, s társadalomunkban továbbra is jól meghatározott helyet és szerepet fognak betölteni. A szocialista nemzet további fejlődésének és felvirágzásának törvényszerű folyamatát szem előtt tartva ugyanakkor meggyőződésünk, hogy a szocialista nemzet, a közös haza jólétéért kifejtett munkában és harcban egyre szorosabb egységbe fogja kovácsolni az összes dolgozókat, nemzetiségre való tekintet nélkül. (Erős taps). Amint nemrégiben már mondtam, azokban a helyiségekben, ahol századok óta a románok mellett más nemzetiségű magyarok, magyarok, németek, szerbek, ukránok, élnek, valamennyiük továbbra is együtt foglalkozni, mert egyiküknek sincs hova mennie. Helyük itt van, e földön, ahol szoros egységben felépítik a szocialista és a kommunista társadalmat. (Erős taps).

A gazdaság- és a társadalomvezetés kérdésének felvetésénél abból a meggyőződésből indulunk ki,

hogy a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtésének szakaszában a termelői erők fellendülése és a társadalmi élet sokirátúsága nyomán mindinkább növekszik a tudati tényező szerepe. azoknak az állami és gazdasági szervezeteknek a tevékenysége, amelyek hivatása egységes terv alapján irányítani a nép egész erőfeszítését a haza haladása és jólété érdekében. Epp ezért igyekszünk foglalkozni a korszerű tudomány alapján szüntelenül tökéletesíteni a társadalom vezetését, állandóan o-

A párt azonos a legjobb fiai által képviselt néppel

Tisztelt elvtársak!

Felmérve a párt felszázados történetét, jogos meglepetéssel állapíthatjuk meg, hogy a román nép valamennyi győzelmét, a társadalom forradalmi átalakítását, lyamában erőt minden nagy megvalósítását a Román Kommunista Párt alkotó tevékenységének, marxista-leninista politikájának köszönheti. (Erős, hosszas taps).

Az élet tanúsítja, hogy kommunista pártunk fennállásának egész időszakában a munkásosztály, nemzetiségre való tekintet nélkül, az összes városi és falusi dolgozók érdekeinek leghűségesebb szószólója volt. megingathatatlan hittel szolgálta a nép szabadságának és boldogságának ügyét. A párt politikájára azonosult a tömegek lehaladóbb törekvéseivel, kifejezte társadalomunk fejlődésének, Románia anyagi és szellemi haladásának objektív követelményeit. Ezáltal, a szocializmus építése érdekében kifejtett hatalmas politikai és szervezői munkája révén a Román Kommunista Párt egyre erősödött, mint társadalomunknak az egész nép által elismert politikai vezető ereje. (Erős, hosszas taps).

Partunk ma 2 100 000 tagot tömörít sorában — a legelőrehaladottabb munkásokat, földműveseket, értelmiségieket, roland, magyar, német, szerb és más nemzetiségű dolgozókat, gyakorlatilag az összes társadalmi kategóriák képviselőit, időseket és fiatalokat egyaránt. Tagjainak több mint 44 százeleke — azaz 940 ezer személy — munkás, ami kifejezi a munkásosztály vezető szerepét társadalomunkban; több mint félmillió kommunista — azaz a párttagság több mint 25 százaléka — a parasztság soraiból került ki; tagja a pártnak nagy számu mérnök, közgazdász, pedagógus, tudós, művész és kulturális dolgozó. A nők több mint 20 százaléka képviseli a párt létszámának, de ezt hiányosságnak tekintjük, amelyet meg kell szüntetnünk, mert a nők — a társadalomban és különösen bizonyos tevékenységi ágakban — sokkal nagyobb szerepet töltenek be és nagyobb a részarányuk. A nőknek jelentősebb helyet kell elfoglalniuk a pártban, tehát a párt vezető szerveiben is, valamint az államban, beleértve az ország kormányát is. (Elnék taps). Az ország legjelentősebb társadalmi erőinek illi széles képviselőit tömörítő és a dialektikus és történelmi materializmus tudományos forradalmi szemléletével felfegyverkezett kommunista pártunk az a fórum, amely kidolgozza Románia szocialista építésének általános vonalait és stratégiáját. Évezredes története folyamán a román népnek meg sőt volt ilyen kipróbált és harcedzett vezetője, ilyen élcsapat osztága, amely képes biztos kezével vezetni célkitűzését valóra váltásának útján. A létező hatodik évtizedbe lépő erős, egységes és a széles néptömegekhez szoros szálakkal kapcsolódó Román Kommunista Párt becsülettel teljesíti történelmi hivatását, vezeti az egész népet a szocializmus és a kommunizmus, a jólét és a boldogság útján. (Erős taps).

Tisztelt elvtársak!

Partunk egész tevékenységében figyelembe veszi a dialektika objektív törvényeit, azt a tényt, hogy a társadalom — beleértve a szocialista társadalmat is — a régi és az új közötti harc tüzeiben fejlődik, s hogy ez a harc a haladás hajtó ereje. A szocializmusban a régi és az új közötti harcot egyrészt a régi társadalmi rendnek a gondolkodásban, erkölcsben és az emberek közötti kapcsolatokban továbbbőrlő maradványai szűlik, más részt a társadalomban végbemenő gyors változások, s az a tény, hogy a tudat elmarad az anyagi élet fejlődésétől. Ugyanakkor, noha az új társadalmi rendben nincsenek ellentétben álló osztályok, a létező társadalmi kategóriáknak és rétegeknek vannak bizonyos sajátos érdekeik, amelyekre tekintettel

lyan szervezési formákat és módszereket alkalmazni, amelyek megfelelnek az élet minduntalan változó és a társadalmi élet sokirátúsága miatt szélesebb körű részvételre a határozatok kidolgozásában, a társadalomfejlesztésre irányuló programok elfogadásában és megvalósításában. Ez egyik alapvető feltétele nagyszabású célkitűzéseink sikeres teljesítésének és annak, hogy Románia gyors léptekkel haladjon előre a kommunizmus felé vezető napfényes úton. (Erős, hosszas taps).

Ugyanakkor állandóan fejlesztjük a belső pártdemokráciát. Mint ismeretes, különösen a IX. kongresszus után szüntelenül növekedett a pártvezetők és a pártaktívák szerepe. Az összes bel- és külpolitikai határozatok a szervek kollektív tevékenységének, az összes kommunista tevékenységnek eredményeként születtek. Központi Bizottságunk is javított munkamódszerein, közösen tárgyalva meg és kollektíven hozva döntést a társadalomfejlesztés legfontosabb kérdéseiben, s valóságos vezérkarként irányította a romániai szocialista építés egész tevékenységét. (Erős, hosszas taps). Átfogó keretet teremtve az összes kérdések szervezett megvitatásához, annak szükségességéről sem felelkeztünk meg, hogy minden kommunista, minden egyes aktivista teljes határozottsággal kell hogy munkálkodjon a párt határozatok megvalósításán, nem tűrve a kommunista pártunk tevékenységének alapjait képező elvek és normák semminemű megszegését. A tudatos fegyverem erősítése szerves része pártdemokráciánknak. A demokrácia és a fegyverem az a dialektikus egység, amely biztosítja pártunk erejét, szilkszilárdaságát, azt a szervezési és politikai képességet, hogy vezesse a népet az új társadalmi rendszer építésében. (Erős taps).

A társadalomban a párt háruló szerep sikeres teljesítése egyre jelentősebb mértékben a kommunista ideológiai és politikai színvonalának emelésétől, általános műveltségük gyarapításától függ és ama képességtől, hogy megértse a mai világ társadalmi folyamatait, hogy a marxista-leninista tanítás fényében az élet minden körülményeit, egész tevékenységükben önállóan és helyesen tudjanak tájékozni. Objektív szükségesszerű és a szocialista társadalom fejlődésének törvényszerű követelménye — s mint ilyen, a párt ideológiai tevékenységének egyik alapvető célkitűzése — a sokoldalúan fejlett, haladó világ- és társadalomszemléletű, a proletár harafizás és internacionalizmus szellemében nevelkedett, feddhetetlen erkölcsű és gazdag érzelmvilágu ember kiformálása. A szocialista nevelés azonban azt is feltételezi, hogy határozottan visszaverjük az emberek tudatában megnyilvánuló összes idegen behatásokat, az individualista tendenciákat, a régi gondolkodásmódot, a maradi, idealista eszméket és nézeteket, amelyeket különböző utakon a tőkes világ terjeszt.

A szocialista tudat fejlesztése komplex folyamat. Ehhez cselekvően hozzá kell járulniuk a társadalomunk rendelkezésére álló összes nevelő tényezőnek. Jelentős feladatok hárulnak ezen a téren a tömegkommunikációs eszközökre — a sajtószervekre, a rádió- és televízió adásokra, az összes iskolai kiadványokra. A tömegkommunikációs eszközök feladata objektíven tájékoztatni a közvéleményt a szocialista építőmunka folyamatáról, azokról a nagyszerű győzelmekről, amelyeket a román nép az új élet útján vív ki, bírálai a hibákat és a fogyatékosokat. Következésképpen és magasabb minőségi szinten kell munkálkodniuk azért, hogy pártunk filozófiai álláspontjáról vitassák meg, mélyítsék el és tisztázzák mindazokat a problémákat, amelyek napjainkban a dolgozók érzelmvilágát alkotják. Az irodalom, a filmművészet, a képzőművészet, a zene, a színművészet szintén jelentős befolyást gyakorol az új ember formálására. Feladatuk minél gazdagabban és meggyőzőbben tükrözni a művészet nagyszerű nyelvén annak a mozgalmas korszaknak a krónikáját, amelyben élünk, elegendi vetíteni nemzetünk hősi munkájának és új életének megkapó körképét, a román társadalom forradalmi átalakulásának nagyszabású freskóját, ugyanakkor felvázolni a holnap lelkesítő képét, a kommunizmus magasatos jövőjét — azt az eszményt, amelyet egész pártunk harcol. (Erős taps).

Félszázados dícső jubileumakor, most, amikor hősi léte második félszázadának küszöbét átlépi, a Román Kommunista Párt előtt nagyszerű feladatok állnak, s a tag perspektívák nyílnak a munkára és a harcra a nép szolgálatában. Pártunknak a soronkövetkező időszakban, még hosszú ideig egyre fontosabb szerepet kell betöltenie a társadalomban, teljesítve az összes tevékenységi területre tudatos politikai vezető erejének hivatását. Ez arra kötelez bennünket, hogy elköltöztünk munkálkodjunk az egész párt elméleti színvonalának állandó emelésén, az összes kérdékre, az összes kommunista vezetési tudománya leg-

gyengíthetné a párt egységét és a harcképességet. (Erős taps). Csak is így teljesítjük kötelességünket a párt és a nép iránt, a szocializmus építésének érdekei iránt hazánkban, a szocializmus és a kommunizmus általános ügye iránt. (Hosszas taps).

Ugyanakkor állandóan fejlesztjük a belső pártdemokráciát. Mint ismeretes, különösen a IX. kongresszus után szüntelenül növekedett a pártvezetők és a pártaktívák szerepe. Az összes bel- és külpolitikai határozatok a szervek kollektív tevékenységének, az összes kommunista tevékenységnek eredményeként születtek. Központi Bizottságunk is javított munkamódszerein, közösen tárgyalva meg és kollektíven hozva döntést a társadalomfejlesztés legfontosabb kérdéseiben, s valóságos vezérkarként irányította a romániai szocialista építés egész tevékenységét. (Erős, hosszas taps). Átfogó keretet teremtve az összes kérdések szervezett megvitatásához, annak szükségességéről sem felelkeztünk meg, hogy minden kommunista, minden egyes aktivista teljes határozottsággal kell hogy munkálkodjon a párt határozatok megvalósításán, nem tűrve a kommunista pártunk tevékenységének alapjait képező elvek és normák semminemű megszegését. A tudatos fegyverem erősítése szerves része pártdemokráciánknak. A demokrácia és a fegyverem az a dialektikus egység, amely biztosítja pártunk erejét, szilkszilárdaságát, azt a szervezési és politikai képességet, hogy vezesse a népet az új társadalmi rendszer építésében. (Erős taps).

A társadalomban a párt háruló szerep sikeres teljesítése egyre jelentősebb mértékben a kommunista ideológiai és politikai színvonalának emelésétől, általános műveltségük gyarapításától függ és ama képességtől, hogy megértse a mai világ társadalmi folyamatait, hogy a marxista-leninista tanítás fényében az élet minden körülményeit, egész tevékenységükben önállóan és helyesen tudjanak tájékozni. Objektív szükségesszerű és a szocialista társadalom fejlődésének törvényszerű követelménye — s mint ilyen, a párt ideológiai tevékenységének egyik alapvető célkitűzése — a sokoldalúan fejlett, haladó világ- és társadalomszemléletű, a proletár harafizás és internacionalizmus szellemében nevelkedett, feddhetetlen erkölcsű és gazdag érzelmvilágu ember kiformálása. A szocialista nevelés azonban azt is feltételezi, hogy határozottan visszaverjük az emberek tudatában megnyilvánuló összes idegen behatásokat, az individualista tendenciákat, a régi gondolkodásmódot, a maradi, idealista eszméket és nézeteket, amelyeket különböző utakon a tőkes világ terjeszt.

A szocialista tudat fejlesztése komplex folyamat. Ehhez cselekvően hozzá kell járulniuk a társadalomunk rendelkezésére álló összes nevelő tényezőnek. Jelentős feladatok hárulnak ezen a téren a tömegkommunikációs eszközökre — a sajtószervekre, a rádió- és televízió adásokra, az összes iskolai kiadványokra. A tömegkommunikációs eszközök feladata objektíven tájékoztatni a közvéleményt a szocialista építőmunka folyamatáról, azokról a nagyszerű győzelmekről, amelyeket a román nép az új élet útján vív ki, bírálai a hibákat és a fogyatékosokat. Következésképpen és magasabb minőségi szinten kell munkálkodniuk azért, hogy pártunk filozófiai álláspontjáról vitassák meg, mélyítsék el és tisztázzák mindazokat a problémákat, amelyek napjainkban a dolgozók érzelmvilágát alkotják. Az irodalom, a filmművészet, a képzőművészet, a zene, a színművészet szintén jelentős befolyást gyakorol az új ember formálására. Feladatuk minél gazdagabban és meggyőzőbben tükrözni a művészet nagyszerű nyelvén annak a mozgalmas korszaknak a krónikáját, amelyben élünk, elegendi vetíteni nemzetünk hősi munkájának és új életének megkapó körképét, a román társadalom forradalmi átalakulásának nagyszabású freskóját, ugyanakkor felvázolni a holnap lelkesítő képét, a kommunizmus magasatos jövőjét — azt az eszményt, amelyet egész pártunk harcol. (Erős taps).

Félszázados dícső jubileumakor, most, amikor hősi léte második félszázadának küszöbét átlépi, a Román Kommunista Párt előtt nagyszerű feladatok állnak, s a tag perspektívák nyílnak a munkára és a harcra a nép szolgálatában. Pártunknak a soronkövetkező időszakban, még hosszú ideig egyre fontosabb szerepet kell betöltenie a társadalomban, teljesítve az összes tevékenységi területre tudatos politikai vezető erejének hivatását. Ez arra kötelez bennünket, hogy elköltöztünk munkálkodjunk az egész párt elméleti színvonalának állandó emelésén, az összes kérdékre, az összes kommunista vezetési tudománya leg-

ujabb vívmányával, általában a tudomány legfrissebb felfedezéseivel való felvértezésén, valamennyi tevékenységi formák és munkamódszerünk tökéletesítésén. Ilveképpen pártunk egyre jobban betöltheti annak a hajtörőnek a szerepét, amely egész társadalomunkat előrelendíti a szocializmus és a kommunizmus útján. (Hosszas taps).

Szokassa vált, hogy a pártól mint valami általános fogalomról beszélünk, hogy idealizáljuk. Neha azonban megelégedünk arról, hogy a pártot alapszámban veve emberek alkotják, hogy a párt története, az emberek története, öntudata pedig az emberek öntudata. Jogosan mondhatjuk: mi, a párttagok, a nép képviselői vagyunk a párt. A párt se nem jobb, se nem rosszabb nálunk: tisztán-

látása tagjainak és vezetésének kollektív tisztánlátása. Manapság jogosan jelentjük ki a párt azonos a legjobb fiai által képviselt néppel. (Erős, hosszas taps).

Eppen ezért a következő felhívást intézném a munkásosztályhoz, az összes dolgozókhöz: ha azt akarjátok, hogy a párt erős legyen, hogy a jövőben is becsülettel teljesíthesse történelmi hivatását, állandóan örködjétek sorainak erősítésén, biztosítsátok lefrissítését a legjobbakkal közöltek, munkálkodjatok egységesen megőrzésén! Zárkózzatok fel szorosan köréje. A párt általatok, értetek el, csupán töletek függ, hogy örökifju és legyőzhetetlen legyen! (Hosszasan ismétlődő, erős taps, éljenzés).

Románia külpolitikája — a román nép érdekeinek, a jelenkori társadalom fejlődési követelményeinek kifejezője

Tisztelt elvtársak!

A párt 50. évfordulóját olyan körülmények között ünnepeljük meg, amikor a világ melyreható átalakulások mennek végbe a társadalmi és politikai életben, az emberi gondolkodásban és megismerésben, a nemzetközi erőviszonyokban, amikor újabb és újabb forradalmi erők sorakoznak fel a társadalmi haladásért, a demokráciáért és békeért folytatott harcban.

Korunk alapvető jellegzetessége a szocializmus térhódítása egyre több államban, szerepének és befolyásának növekedése a nemzetközi életben. Mint ismeretes, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme lerakta a világ első szocialista államának az alapját, mely részt vett a tőkes világrendszere, elhelyezte a kapitalizmus általános válságát, megnyitotta a proletár forradalmak korszakát, erőteljes lendületet adott a nemzeti és társadalmi felszabadító harcoknak. A szovjet népek sikeresen felépítették a szocializmust, és rátertek a kommunista társadalom műszaki-anyagi alapjainak megteremtésére. A Szovjetunió létezése — hatalmas gazdasági, politikai és katonai potenciáljával — rendkívül fontos szerepet játszott és játszik az egész világ forradalmi és haladó erőinek harcában, erőteljes befolyást gyakorol és gyakorol a nemzetközi élet alakulására. (Erős taps).

A második világháború után a fasizmus leverésének feltételei között, a népek forradalmi lendületének növekedése, valamint a kommunista és munkáspártok szerepének és harci képességének erősödése következtében a világ új és melyreható változások mentek végbe. Mint ismeretes, a népi forradalom és a szocializmus győzelmeskedett Romániában és számos más európai országban: Albánia Népköztársaságban, Bulgária Népköztársaságban, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban, a Német Demokratikus Köztársaságban, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaságban, a Lengyel Népköztársaságban és a Magyar Népköztársaságban. (Erős taps).

Óriási nemzetközi jelentősége volt annak, hogy győzött a kommunista párt vezette kínai nép csaknem két évtizedes forradalmi harcra a régi rendszer megdöntéséért, az imperialista uralom felszámolásáért. A Kínai Népköztársaság megteremtése radikális fordulatot hozott a kínai nép sorában és ugyanakkor történelmi változást a világ erőviszonyaiban. (Erős taps). A Kínai Népköztársaság megjelenése a világ politikai színterén, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Mongol Népköztársaság létezése lényegesen növelte a szocializmus erőt, minthogy a szocialista országok a földgömb lakosságának több mint egyharmadát foglalják magukba. Különleges jelentősége volt a kubai forradalom győzelmének is, az első szocialista állam létrejöttének az amerikai kontinensen. (Erős taps).

A szocializmus kilépésével egyetlen ország keretéből, térhódításával a föld nagy részén, az új társadalmi rend 14 államban való győzelme mellett a szocialista világrendszer a szocialista rendszer objektív társadalmi valóságot tükröz, s mint ter-

melődm, a szocializmus jelenlétét fejezi ki számos, önállóan fejlődő államban, rendkívül változatos gazdasági és politikai adottságok, történelmi sajátosságok közepette; ezek az államok objektív társadalmi törvények alapján, a marxista-leninista tanok utmutásai szerint építik az új társadalmi rendszert. A szocialista világrendszer szüntelen erősödése törvényszerű folyamat eredményeként megy végbe, egyrészt a szocialista államok állandó felvirágzása nyomán, másrészt azáltal, hogy újabb és újabb népek lépnek az új rend megteremtésének útjára. (Taps).

A jelenkori társadalomfejlődés egy másik sajátossága az, hogy egyre erőteljesebben érvényesül a munkásosztály, mint a világ legjelentősebb társadalmi ereje. Szüntelenül növekszik a tőkes országok proletariátusa forradalmi harcának lendülete és mérete, fokozódik szerepe a politikai életben, a kizsákmányoló osztályok és a monopoliók ellen, a dolgozók gazdasági és politikai jogainak megvédéséért vívott harcban. Az osztálycsatákban mindinkább megnyilvánul a munkásosztály akcióegységének megvalósítására irányuló törekvés, fejlődik és erősödik a kommunista pártok együttműködése a szocialista és szocialdemokrata pártokkal, a munkásosztály más szervezeteivel. Mind saját tapasztalatunk, mind a nemzetközi munkásmozgalom tapasztalata azt mutatja, hogy a munkásosztály csak egységesen oleszkedve töltheti be történelmi küldetését a forradalmi harcban, csak így tömörítheti maga köré a társadalom összes haladó, fejlett erőit s vezetheti sikerrel a népet a társadalmi és nemzeti felszabadulás felé.

A világban ma végbemenő folyamatok elemzése kidomborítja mind több kapitalista ország kommunista és munkáspártjának fejlettségét és érettségét, azt, hogy a pártok olyan nemzeti politikai erőkké bonyolulnak, amelyek a széles néptömegek bizalmát és rokonszenvet élvezik, s amelyeknek súlyos szavuk van az illető államok életében.

Az imperializmus gyarmati rendszerének összeomlása a világ társadalmi-politikai térképének gyökeres módosulását, a nemzetközi erőviszonyok megváltozását eredményezte. A háború utáni időszakban létrejött államok mind erőteljesebben nyilvánítják ki elhatározásukat, hogy megvédik harcban szerzett függetlenségüket, felkutatják demokratikus, szocialista fejlődésük útjait, amelyek lehetővé teszik számukra nemzeti kincselsajátítását, a nép jóléte irányuló törekvéseinek teljesítését. A történelmi tapasztalat azt mutatja, hogy a kivívott eredmények megőrzése, az imperializmus uralmi politikája elleni védekezés szempontjából megkülönböztetett fontosságú egyesíteni ezeket az országokat az összes forradalmi és demokratikus erőket, amelyek sorában jelentős helyen állnak a kommunisták.

Rendkívül érzékenyen növekednek Latin-Amerika és Afrika országainak társadalmi mozgalmak, fokozódik a kontinensek népeinek saját érdekeik védelmére és függetlenségük megvédéséért, az imperialista körök belügyeikbe történő beavatkozásai

(Folytatás a V. oldalon)

NICOLAE CEAUȘESCU ELVTÁRS

ELŐADÓI BESZÉDE

(Folytatás az V. oldalról)

más pártok kongresszusán, különböző összejeveleken és nemzetközi rendezvényeken, elősegítették pártunk és a többi pártok közötti barátság fejlődését, értékesen hozzájárultak a kommunista és munkásmozgalom egységének ügyéhez, az antiparaszta erők szilárdításához. (Erős taps).

Tisztelt elvtársak!

Mint ismeretes, minden kommunista párt sajátos, országáról országra változó feltételek között fejti ki tevékenységét, ez pedig differenciált politikai vonalat, stratégiát és taktikát igényel. Pártunk tapasztalata, a forradalom és a szocialista építés romániai gyakorlata, akárcsak más pártok és szocialista országok tapasztalata mind a politikai hatalomért vívott harc során, mind az új rend felépítésének idején a megoldási lehetőségek nagy változatosságát hozta felszínre. Állítjuk, hogy a társadalom forradalmi átalakítása minden országban a közös vonások mellett nyilvánvalóvá tette a sajátosságok sokaságát, melyek gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális, történelmi, földrajzi és más tényezőkből adódnak. Uj, eredeti elemeket hoz napjainkban a nemzeti függetlenség, antiparaszta mozgalom, és különösen egyes latin-amerikai és afrikai országok harca a társadalom átalakításáért; e harcban egyre nagyobb arányt, köztük a burzsoáziahoz és a hadsereghez tartozó körök is részt vesznek.

Az események igazolják azt a lenini gondolatot, hogy „a proletariatus forradalmi mozgalma nem bontakozik, nem bontakozhat ki egyformán, nem ölt, nem ölhet azonos formákat különböző országokban. Az összes tevékenységi területek minden lehetőségének teljes és sokoldalú kihasználása, csakis a különböző országok munkácsi osztályharcának eredményeként valósítható meg. Az általános aratásban minden ország a maga értékes, eredeti sajátosságait hozza...”. Ebből a forradalmi mozgalom egyik alapvető tanulsága következik, az, hogy mind a politikai hatalomért vívott harcban, mind az új rend felépítésének folyamataiban tanulmányozni kell és figyelembe kell venni minden ország sajátosságait, a kommunista pártunk ki kell dolgoznia saját politikai vonalat, összhangban a társadalmi fejlődés általános törvényszerűségeinek követelményeivel és minden ország konkrét feltételeivel. Ismeretes, hogy az általános törvények konkrét feltételek között nyilvánulnak meg, az általános a sajátosban valósul meg: ha az általános igazság, legyen az bármennyire is helytálló, nem ölt testet változatlan sajátos formákban, azaz a kockázattal jár, hogy csupán elvont törekvés, óhaj marad.

Ismeretes, hogy ma már a proletariatusal együtt a szocializmus mellett foglalnak állást a kapitalista országokbeli egyre számottevőbb demokratikus erők és társadalmi

kategóriák, egyes nemzeti felszabadítási mozgalmak, sőt egyes vallásfelekezetek képviselői is. Ilyen körülmények között nyilvánvaló, hogy óhatatlanul egyre változatosabb formában valósul meg az átérés az új társadalomra, s változatosabbak lesznek az e folyamatban résztvevő társadalmi erők is. A kommunista pártok kötelessége figyelembe venni a sajátos feltételeket, esetről esetre politikai platformot dolgozni ki, annak megkönnyítésére, hogy a forradalmi áramlatba bekapcsolódjanak mindazok a kategóriák, amelyek érdekelték a társadalmi berendezkedés megváltoztatásában, a szocializmus elveinek megvalósításában. A társadalom átalakításáért folytatott harcban felbukkanó új jelenségek elméleti átalakítására minden egyes párt hozzájárulást jelent a társadalmi gondolkodás és gyakorlat fejlesztéséhez, a társadalmi fejlődés perspektíváinak meghatározásához az új történelmi szakaszban.

Ismeretes, hogy már 1943-ban, a Komintern Végrehajtó Bizottsága Elnökségének a Kommunista Internacionale önfelzárkózásáról szóló határozata kiemelte „a különböző országok munkásmozgalmának előtér felvetődő problémáinak a különbözőségeit”, s hangsúlyozta, hogy „áthághatatlannak nehézségeket fog ütközni a munkásmozgalmi kérdések megoldása külön-külön minden egyes országban egy nemzetközi központ erői által, bármilyen is legyen ez a központ”. A Tájékoztató Irodá tevékenységének utólagos tapasztalata bebiztosítja, mennyire igaz volt a Komintern Elnökségének, amikor elhatározta önfelzárkózását és mennyire hibás volt az a döntése, hogy létrehozta a Tájékoztató Irodát. S csak még kevésbé szükséges és nem is lehetséges ma — amikor a kommunista pártok száma rendkívül megnövekedett, amikor e pártok megerősödtek és éretté váltak, s bebizonyították, hogy képesek önállóan gondolkodni és cselekedni, amikor a forradalmi mozgalom kiszélesedett és új formákat öltött —, hogy a kommunista mozgalomban valamilyen formában egy központ létezen. (Taps). Eppen ezért, a kommunista és munkáspártok közötti kapcsolatokat közelebb kell hozni az egyes pártok teljes jogegyenlőségére és önállóságára, a kölcsönös tiszteletre és megbecsülésre, az elvtársi szolidaritás és kölcsönös segítségnyújtás fejlesztésére kell alapozni.

Annak eredményeként, hogy minden egyes párt különböző feltételek között fejti ki tevékenységét, valamint a fejlettségi szint, a tapasztalati fok és a gondolkodás módjainak különbözőségeinek megfelelő, különböző értékek és álláspontok alakulnak ki a jelen-

kori társadalmi fejlődés, a kommunista és munkásmozgalom, a nemzetközi élet egyes problémáiról. Előfordulhat, hogy egyes pártok bizonyos értékeiseiben téves nézetek is felmerülnek. Véleményünk szerint a nézeteltéréseket a pártok, a pártvezetőségek közötti elméleti, elvszerű viták során kell megtárgyalni, s az együttműködés és az egység erősítésén kell munkálkodni. Az egység erősítése, az igazi szolidaritás megvalósítása, a kölcsönös bizalom és a tisztelet megvalósítása terén lényeges előfeltétel figyelembe venni azt, hogy az állapotok országokonként változók, hogy a pártok különböző módon vetik fel a konkrét feladatokat és különbözőképpen értelmezik a jelenkori realitásokat. Véleményünk szerint ez az egyetlen útja annak, hogy át lehessen hidalni a nemzetközi kommunista mozgalom jelenlegi nehézségeit, hogy normalizálni lehessen a kommunista és munkáspártok kapcsolatát és erősíteni lehessen szolidaritásukat, hogy az új történelmi feltételeknek megfelelő új egységet lehessen létrehozni. (Élénk taps).

Az élet azt mutatja, hogy egyik vagy másik kommunista párt tevékenységében nehézségek, sőt átmeneti széthúzások mutatkoznak. Ilyen esetekben a többi testvérpárt kötelessége — attól a törekvéstől vezelve, hogy a munkásmozgalmi minden egyes osztaga minél erősebb és egységesebb legyen, s így teljesíthesse feladatát belpolitikai és nemzetközi téren — elkerülni bármilyen beavatkozást az illető párt belügyeibe, mellőzni a frakció-harc bármely formában történő beavatkozását vagy táplálását. Az egyes kommunista pártok egységének megvédése és erősítése lényeges feltétele az egész kommunista és munkásmozgalom összeforrtasága fenntartásának. A kommunista és munkáspártok közötti kapcsolatok normálnak bármely mellőzése, a belügyeibe való mindennemű beavatkozás, a szidalmazás és elítélés csak károkat okozhat, csak megnehezíti a nemzetközi kommunista mozgalom egysége helyreállításának és erősítésének folyamatát. (Élénk taps).

Ezzel kapcsolatban úgy véljük, kötelességünk a történelmi jelentőségű ünnep alkalmából is nyilatkozni kijelenteni, hogy pártunk vezetett a múltban amikor részt vett az egyes testvérpártokat bíraló és elítélő akciókban. Mint tudják a párt X. kongresszusa felhatalmazta a Központi Bizottságot, hogy a politikai és ideológiai nézetkülönbségek megoldásában többé ne lépjen a mas testvérpártok szidalmazásának és elítélésének útjára, hanem következetesen cselekedjék azért, hogy e nézetkülönbségeket elvtársi megbeszélések útján oldják meg, párt a párttal, vezetőség a vezetőséggel. Központi Bizottságunk, kiindulva a saját párt, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom iránti magas fokú felelősségből, rendíthetetlenül cselekedett és cselekszik e határozat valóra váltásáért. (Erős taps.) Pártunk minden tőle telhetőt megtesz, hogy hozzájáruljon a jelenlegi nehézségek és nézetkülönbségek áthidalásához, az antiparaszta front egységének és összeforrtaságának szilárdításához.

Félszázados évfordulójának ünnepén a Román Kommunista Párt forró üdvözlét, forró szolidaritási üzenetét intéz valamennyi kommunista és munkáspárthoz, a világ összes kommunistaiból, forradalmáraitól, s új sikereket kíván számukra a munkásmozgalmi, a népek érdekében, a szocializmusért, a békéért és a társadalmi haladásért vívott önálló harcba. (Hosszas taps.) Ugyanakkor szívvel-udván üdvözlünk a nemzet felszabadító mozgalmaknak, a demokratikus, haladó szocialista pártoknak és szervezeteknek, mindazoknak, akik a szabadságért, a társadalmi és nemzeti igazságért, a népek haladásáért és jólétéért, a nemzetközi együttműködésért és a népek közötti békéért küzdenek. (Hosszas, hatalmas taps.)

Tisztelt elvtársak!

A jelenkori tudomány nagy vívmányai, a rohamos műszaki-tudományos forradalom és különösen a természettudományok, a fizika és a kémia terén tett korszakalkotó felfedezések meginkább bizonyítják a dialektikus materialista fel-fogás helyességét, ismételtlen be-igazolják — ha ez egyáltalán szükséges — a világ anyagi voltát,

a természet és a társadalom dialektikus fejlődési törvényeinek érvényességét.

Ezek a változások, a jelenkori világban végbemenő új társadalmi-politikai folyamatok elmélyült elemzést igényelnek az alkotó marxizmus-leninizmus álláspontjából kiindulva, szükségessé teszik a társadalmi gondolkodás, forradalmi elméletünk továbbfejlesztését. Ma szükségesebb mint bármikor az újító szellem érvényesítése a társadalmi-politikai realitások felmérésében, a dogmatikus beto-kozással, az általános igazságok egyszerű ismételtetésének túlsúlyával, az új társadalmi tapasztalatoknak és az emberi megismerés legújabb eredményeinek elméleti gyümölcsösztetésével.

A tudományos szocializmus eszméit egyre jobban felkarolják az egész világon, a legkülönbözőbb társadalmi rétegekben. Ugyanakkor nem szabad megfeledkezni arról, hogy a kapitalista világban vannak demokratikus, haladó nézetű gondolkodók, akik feltárják és olykor rendkívül élesen bírálják a kizsákmányolásra alapozott rendszert, párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megváltoztatása és egy igazságosabb társadalom megteremtése mellett. Ez feltárja annak szükségességét, hogy a kommunista kiterjessék kapcsolatukat párszerűségeit, kimutatják ennek túlháladott jellegét, ilyen vagy olyan formában állást foglalnak a régi állapotok megválto